

जंगल मीटिंग

लेखन – डॉ. प्रमोद कुमार तिवारी

चित्रांकन – श्रेयस रजनीश व्यास

आभार

कार्यक्रम समन्वयक

प्रो. उषा शर्मा, प्रोफ़ेसर एवं प्रभारी,
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली

लेखन

डॉ. प्रमोद कुमार तिवारी

चित्रांकन

श्रेयस रजनीश व्यास

मार्गदर्शन

प्रो. नीना सबनानी, एनिमेटर एवं सहायक संकाय,
डिज़ाइन विभाग, भारतीय प्रौद्योगिकी संस्थान, हैदराबाद

आभार ज्ञापन

श्री श्याम सिंह सुशील, लेखक

श्री अक्षय कुमार दीक्षित, मेंटर, शिक्षा निदेशालय, दिल्ली प्रशासन, दिल्ली
डॉ. प्रसाद एस ओंकार, प्रमुख (डिज़ाइन) एवं एसोसिएट प्रोफ़ेसर, आई.आई.टी., हैदराबाद
प्रो. दीपक जॉन मैथ्यू, प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्री डेल्विन जूड रेमेडियोज, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्रीमती अंकिता रॉय, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. मोहम्मद शाहिद, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. सौरव देवरी, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. शुहिता भट्टाचार्जी, सहायक प्रोफ़ेसर, उदार कला विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्री गौतम गोस्वामी, सहायक प्रोफ़ेसर, एनीमेशन एवं मल्टीमीडिया विभाग,
बिरला प्रौद्योगिकी संस्थान, जयपुर

श्री मोहम्मद शाह आलम, वरिष्ठ परामर्शदाता (आई.सी. टी.),
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली
सुश्री भावना खेड़ा, कनिष्ठ परियोजना अध्ययता,
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली

കാനനസംഗമം

എഴുതുന്ന
പ്രമോദകുമാരി തിവാരി ഡോ

ചിത്രീകരിച്ചത്
ശ്രേയ്സ രജനീശ വ്യൂസ്

विद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING

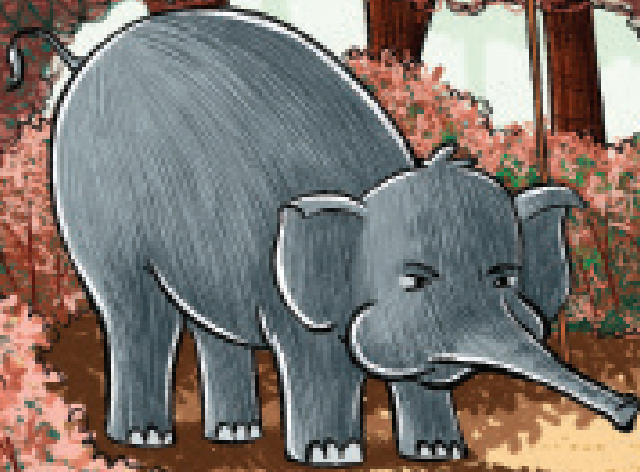
രാവിലെ നൂതൽ പൂൽപ്പാലം എലിയുക്കും . ബിട്ട കൂട്ടം വീയുക്കും .
 ശാസമെട്ടു ക്കാൻപോലും . സമയമില്ലായിരുന്ന . ഇന്നു നടക്കുന്ന
 മീറ്റിംഗിനെക്കുറിച്ച് എല്ലാവരും ടേയം . വീട്ടുകളിൽ പോയി
 അറിയിക്കാണു . ആദരവോടെ ക്ഷണിക്കാണു നൂതൽ പൂ മതലയാണു
 അവരെ ഏല്പിച്ചിരുന്നതു.

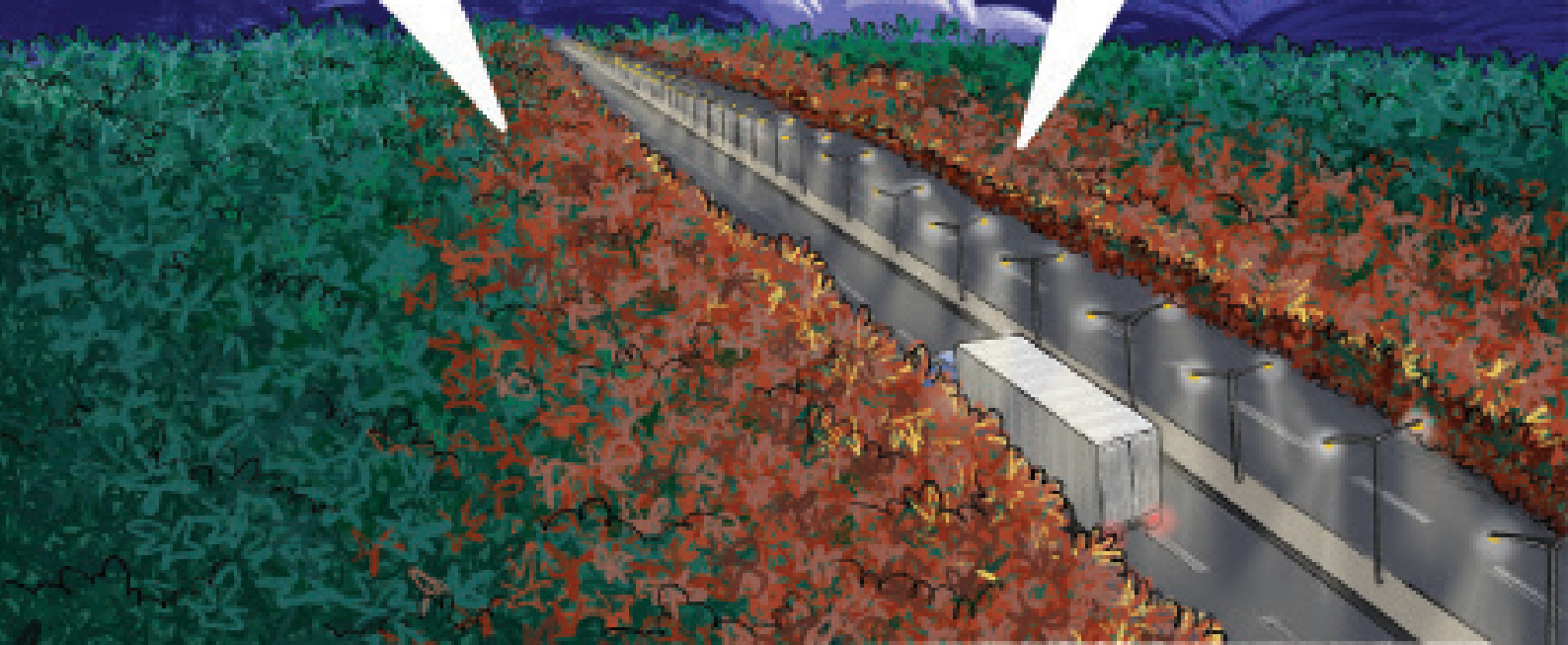
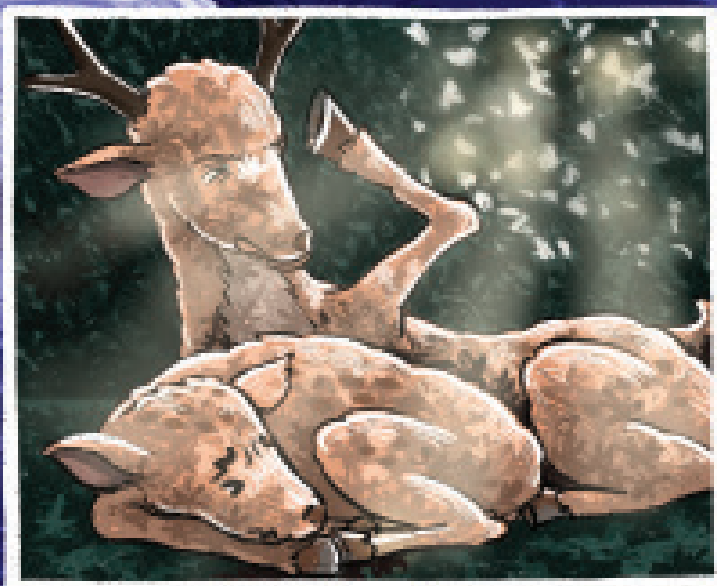
ആമല
വൃത്തിയാക്കാൻ
ബാക്കിയുണ്ട്!

आपातकालीन बैठक

കഴിഞ്ഞ 10
വർഷത്തിനിടയിൽ
മുന്ദ ഷ്യൂനറെ
പ്രവർത്തനങ്ങൾ പല
പാർശ്വഫലങ്ങളും
മൃഗങ്ങളുടെ
ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടാക്കി.
ഭാവിയിൽ ഇവ
എങ്ങനെ ഒഴിവാക്കാം
എന്നതിനു വേണ്ടിയാണ
യോഗം ചേരുന്നത്.

എന്നറെ പ്രകാശമെന്താ
ഇവർക്ക
തികച്ചു നിലല്ലേ?

സഹോദരാ വൃ !

എല്ലാ മൃഗങ്ങളും പക്ഷികളും എത്തിയശേഷമാണ് യോഗം തുടങ്ങിയത്.

എന്നോട് പറയൂ ,
പുതിയ തലമുറ
തങ്ങളുടെ
മൂല്യങ്ങൾ
മറക്കുകയാണോ?

ഞങ്ങൾ തു തിർന്നവരെ
എന്തു കൊണ്ടാണ്
വിളിക്കാത്തത് ?

ആൽമര അപ്പപ്പാ,
താങ്കൾ ദേഷ്യപ്പെടരുത്.

ഞങ്ങൾ താങ്കളെ
മറന്നിട്ടില്ല.
ആ തര ആഴച്ച
മരങ്ങളേയും
ചെടികളേയും
പ്രത്യേകയോഗം
നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

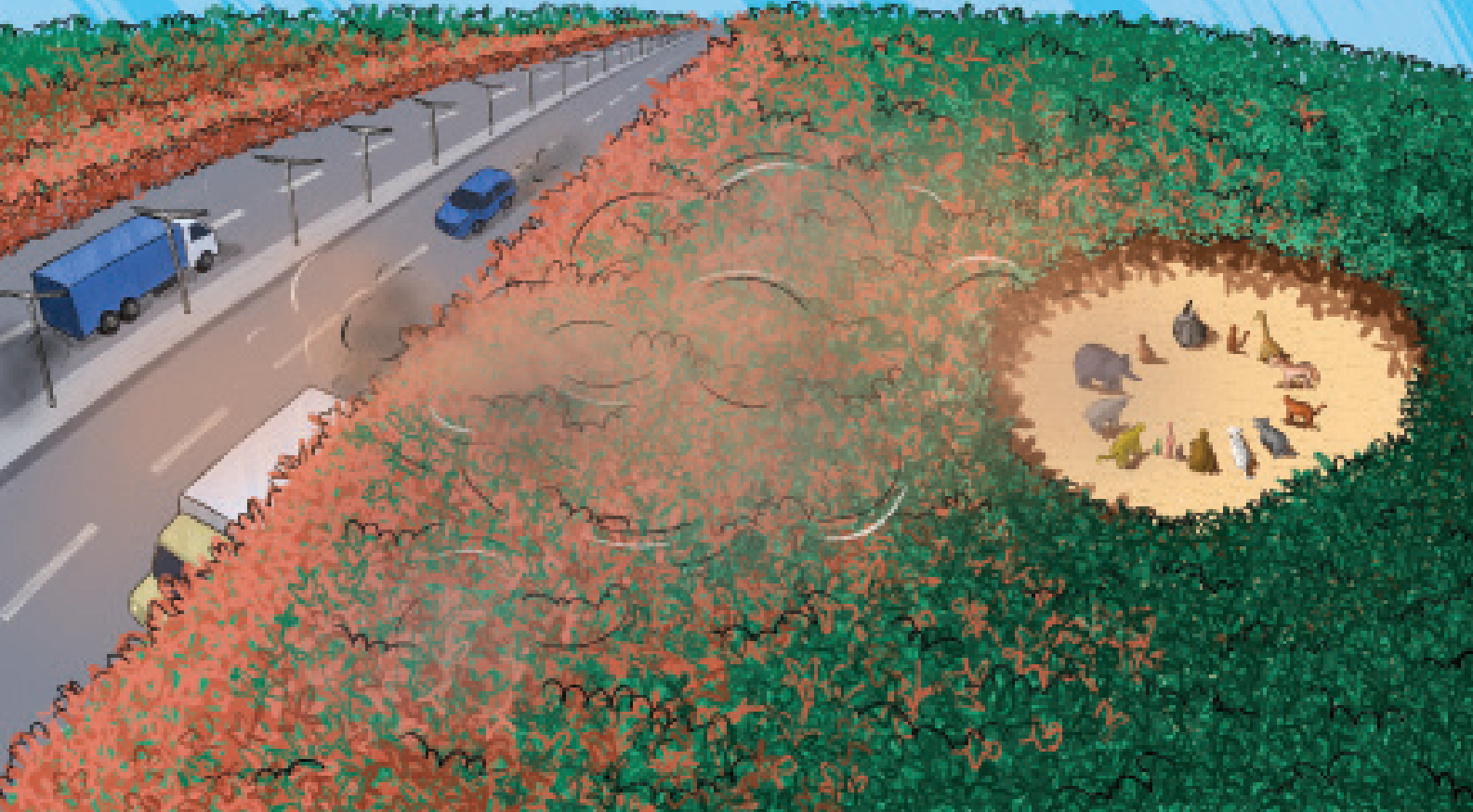

ഇതെന്താ
ഇങ്ങനെ? നമ്മൾ
സുഖം വരുത്താൻ
പുഴുവെച്ചുകൊണ്ടു
ഒരു മീച്ച
ജീവിക്കുമ്പോൾ
പിന്നെ എന്തിനാണ്
പ്രത്യേകയോഗം?

മനുഷ്യരെ
ഈ ശ്രമം
നമ്മളെയും
ബാധിക്കുന്ന .

നമ്മളെല്ലാവരും
ചേർന്ന
ഒരു പദ്ധതി
ഉണ്ടാക്കിയാലേ
അത്
വിജയിക്കൂ .

റോഡിന്
അഭിമുഖമായി
നിൽക്കുന്ന എനറെ
ചില്ല എപ്പോഴും
വാടിക്കിടക്കുന്ന .
മരങ്ങളുടെയും
ചെടികളുടെയും
ജന്മ ക്ഷയം
പ്രശ്നം
ഒന്നു തന്നെയാണ്.

ആൽമര അപ്പു പ്പൻ
പറയു ന്ത ശരിയാണ.

മരങ്ങളെയും
ചെടികളെയും
ഈ യോഗത്തിൽ
പങ്കെടുപ്പിക്കണം.

അവർടെ
കാര്യങ്ങളും
അജണ്ടയിൽ
ഉൾപ്പെടുത്തണം.

എന്നിട്ടു
നടപടിയായി
മുന്നോട്ടു
പോകണം.

എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളും
ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളോട്
പറയാൻ ഞാൻ
മോണ മയിലിനോട്
അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

മോണ എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളും ഓരോന്നായി എല്ലാവരും ട്രെയിൻ മീറ്റിംഗിൽ അവതരിപ്പിച്ചു.

വെള്ളത്തിനറെ സാഹസികസ്രോതസ്സുകൾ അപ്രത്യക്ഷമാക്കുക.

അണക്കെട്ട് നിർമ്മിച്ച വെള്ളത്തിന്മേൽ കൃത്യമായ അളവിലും സ്ഥാപിക്കുക.

നിരത്തിൽ രാത്രിയിൽ വലിയ വലിയ വിളക്കുകൾ കയ്യാടുക.

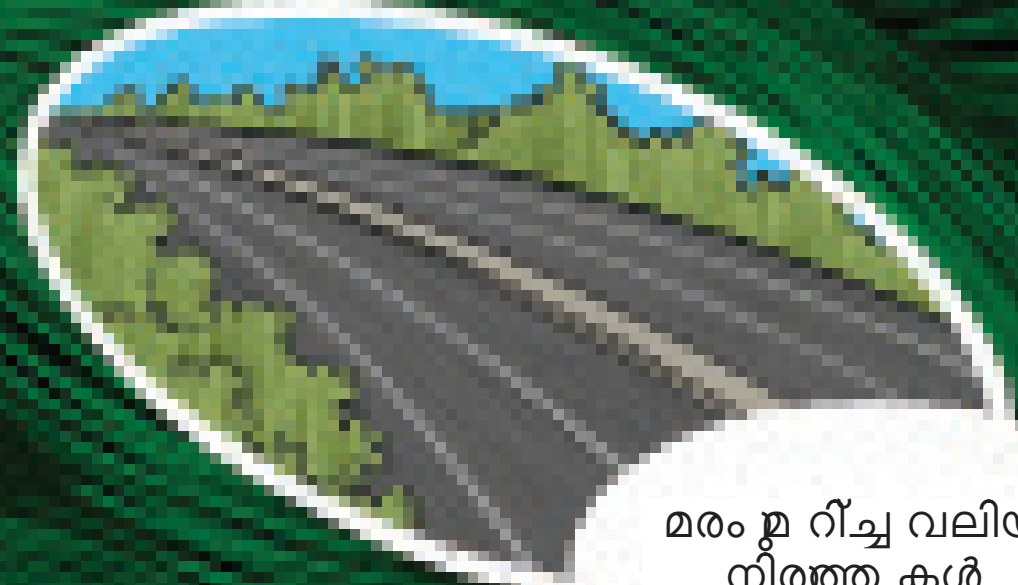
റേഡിയേഷൻ കാരണം ജീവജാലങ്ങൾ മരിച്ചു പോകുക.

പൊട്ടിയ ഓപ്പറേഷൻ വർദ്ധിക്കുക.

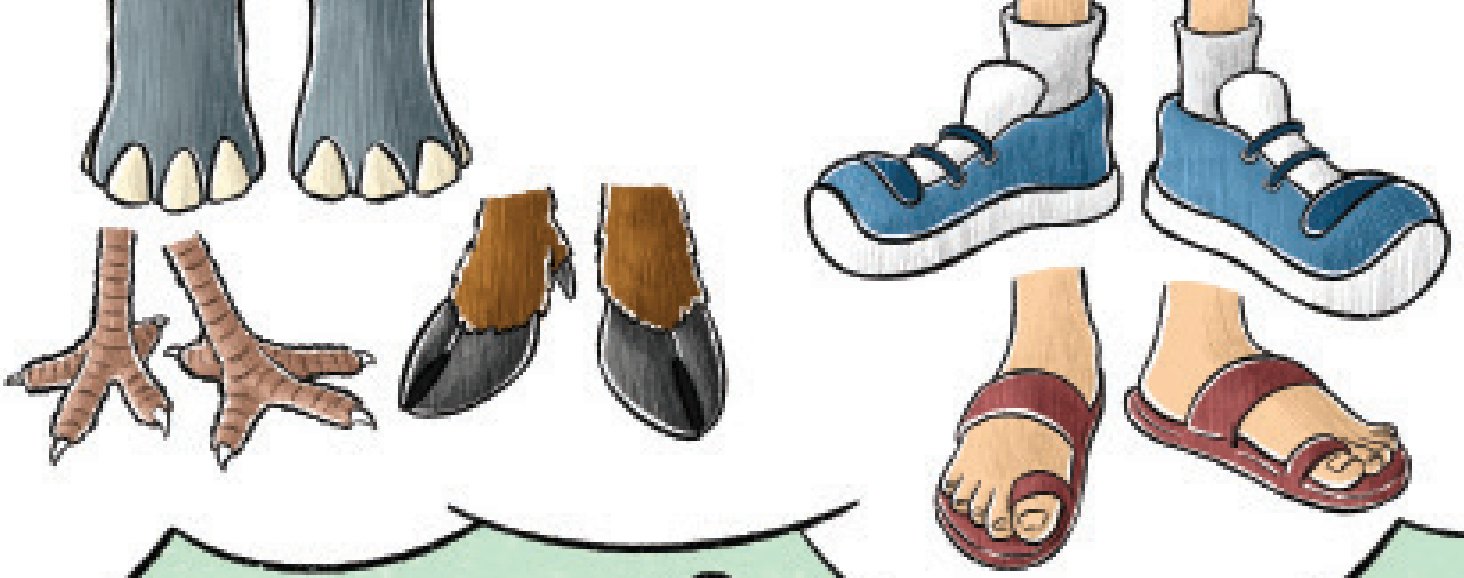
വനത്തിനറെ വിനശിപ്പിക്കുന്ന നിരന്തരം പ്ലാൻ്റ് അടിച്ചോടുക.

മരം നശിച്ചു വലിയ നിരന്തര കൾ ഉണ്ടാക്കുക.

പ്ലാൻ്റ് കയ്യാടുന്ന ചെടികൾ വാടിപ്പോകുക.

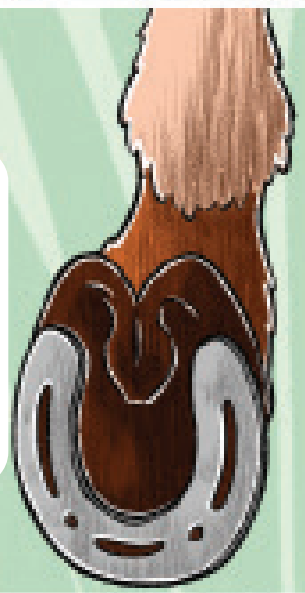

ഇനി ഞാൻ
പറയുന്നത് കേൾക്കൂ .
നിരത്തിലൂടെയും .
കോൺക്രീറ്റിനും
തറയിലൂടെയും .
നടക്കാനുള്ള
ലോഹധാന്യങ്ങൾ

ജന്തുക്കൾ
രണ്ടു തരത്തിലാണ്
ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളത് -
ചെറുപ്പം
ധരിക്കുന്നവരും ചെറുപ്പം
ധരിക്കാത്തവരും .

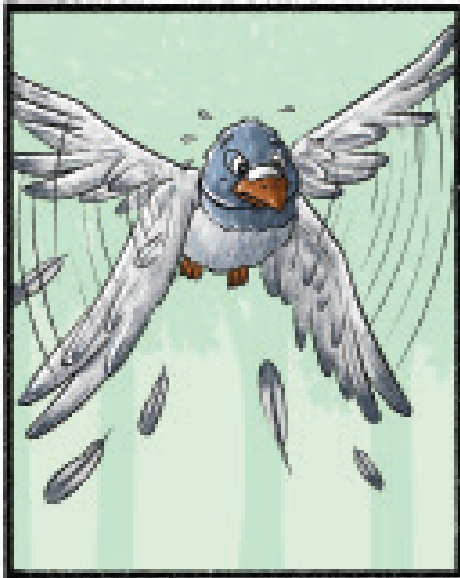

ഞാൻ രണ്ടാമത്തെ
ഇനത്തിൽപ്പെട്ട
ജീവികളിലാണ്
വളരുന്നതെന്ന
എനിക്കു
തോന്നിയിട്ടുണ്ട് .

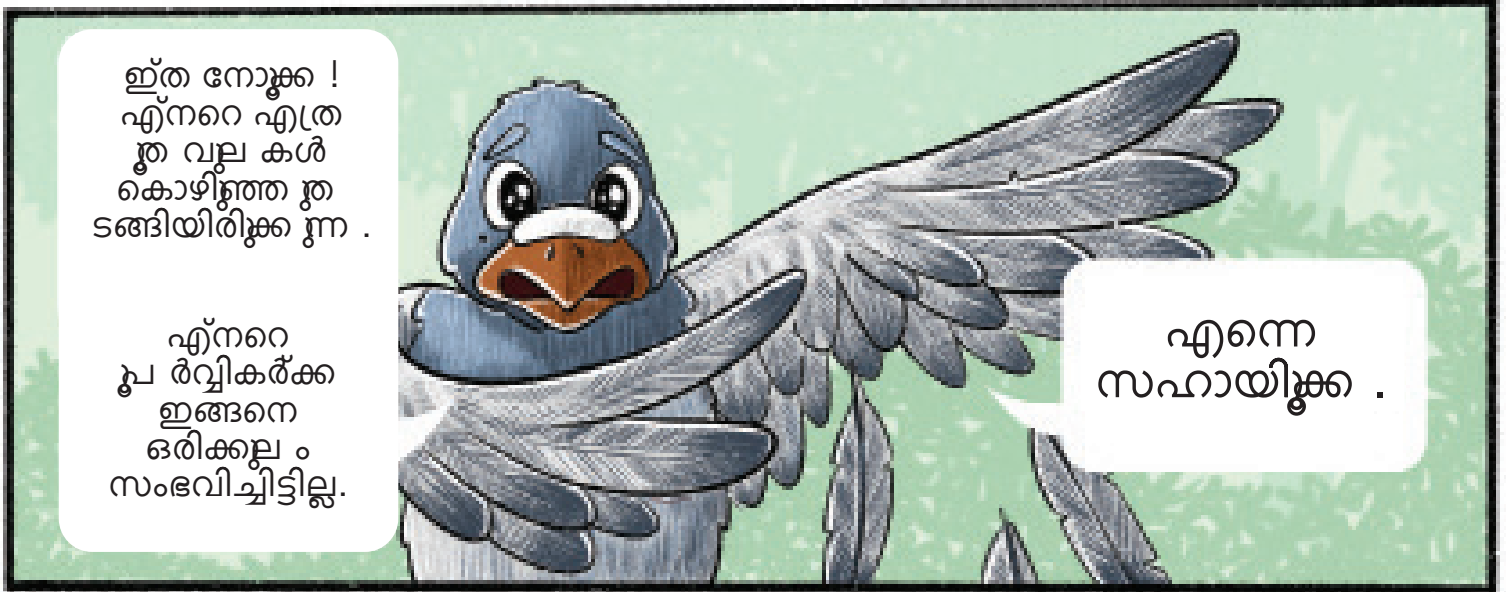

പക്ഷേ
നോക്കൂ !
ഈ
മുട്ടപ്പുറം
എന്നേയും .
ചെറുപ്പം
ധരിപ്പിച്ചു .

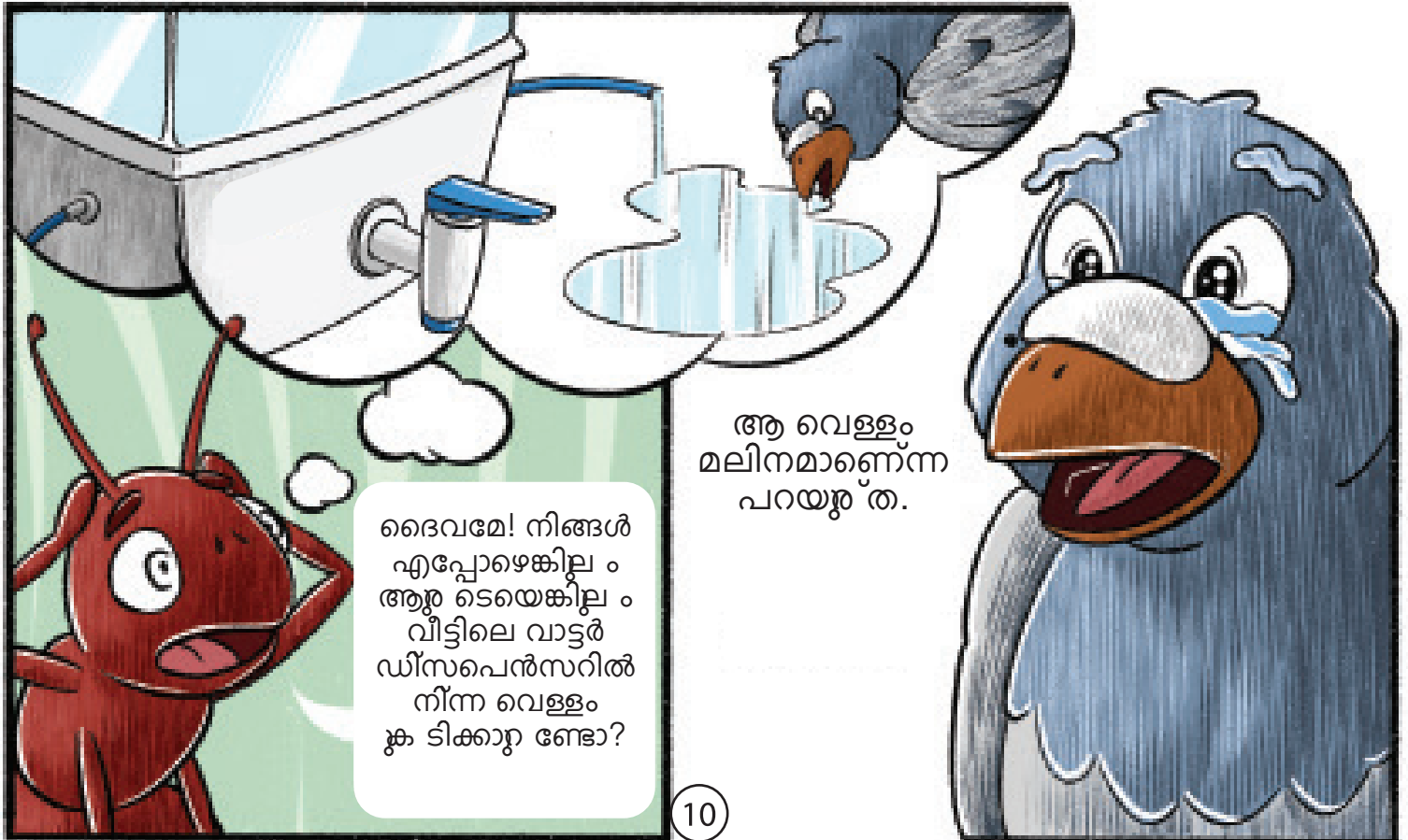
വൈകിപ്പനതിന്ന ഞാൻ ക്ഷമചോദിക്കുന്ന .

ഇത്ര നോക്ക ! എനറെ എത്ര ശൂത വല കൾ കൊഴിഞ്ഞ ശൂത ടങ്ങിയിരിക്കുന്ന .

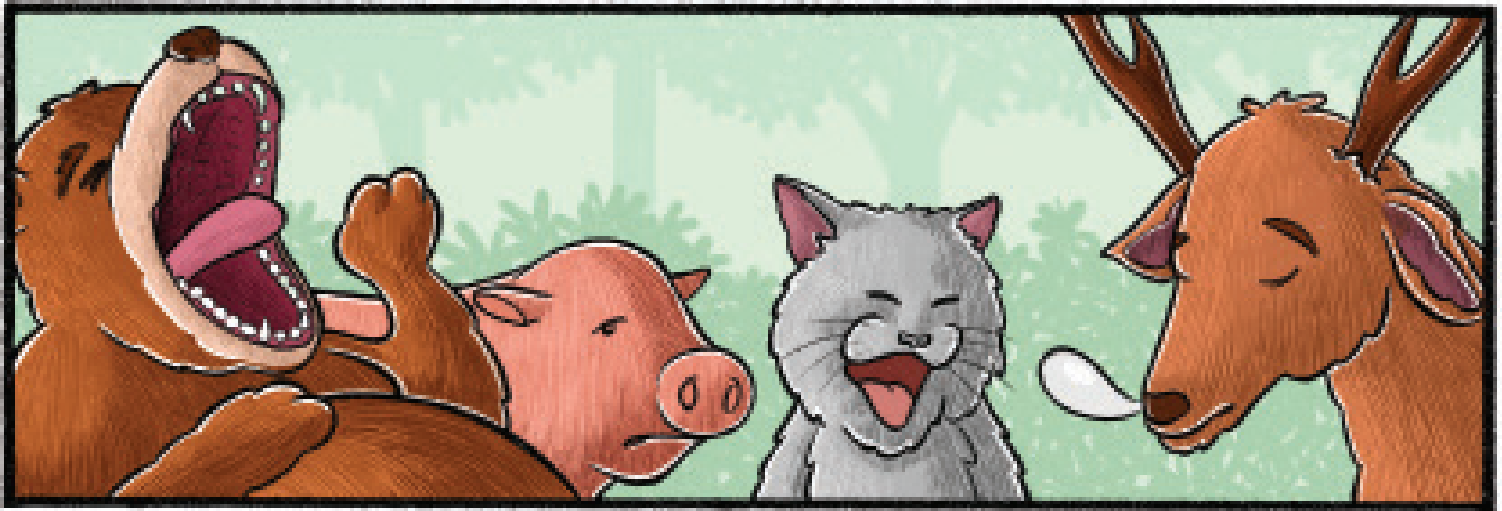
എനറെ പൂർവ്വകർക്ക ഇങ്ങനെ ഒരിക്കലും സംഭവിച്ചിട്ടില്ല.

എന്നെ സഹായിക്ക .

ദൈവമേ! നിങ്ങൾ എപ്പോഴെങ്കിലും ആഴ്ചയെങ്കിലും വിട്ടിലെ വാട്ടർ ഡിസപെൻസറിൽ നിന്ന വെള്ളം കൂടിക്കാണോ?

ആ വെള്ളം മലിനമാണെന്ന പറയൂ .

ഇവിടെ എല്ലാവരും അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പറയുമ്പോൾ നിങ്ങളെല്ലാവരും പിറകിലിഴുന്ന ഉറങ്ങുകയാണോ?

നൂറു ഹൃത്തക്കളേ, ഇത് അത്യന്തം ഗൗരവമുള്ള വിഷയമാണ്. നമ്മൾ ഇതിനെക്കുറിച്ച് ആഴത്തിൽ ചിന്തിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഈ വിഷയത്തിൽ ത്രിദിന അന്താരാഷ്ട്ര സമ്മേളനം സംഘടിപ്പിക്കുന്ന ലോകമെമ്പാടും ഉള്ള പണ്ഡിതന്മാരെ ക്ഷണിക്കുന്ന ഞാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

കൂടാതെ, സംഭാഷണത്തിനായി മറ്റു ഷ്യരെയും ക്ഷണിക്കണം.

ഇതോടുകൂടി മുന്നോട്ടുള്ള കളിയിലെ നന്ദിപ്രകടനത്തിന് ശേഷം യോഗം അവസാനിക്കുന്നതാണ്.

विद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING